

درآمدی بر
فهم ایدئالیسم آلمانی

فهرست

۱۱	پیشگفتار مترجم
۱۵	سیاسگزاری
۱۷	فهرست اختصارات
۲۱	سالشمار ایدئالیسم آلمانی
۲۳	۱. مقدمه: مدرنیته، عقلانیت و آزادی
۲۵	مدرنیته، عقلانیت و آزادی
۲۷	تجربه گرایی، شکاکیت و تعیین گرایی
۳۷	«نقادی» عقل و ایدئالیسم آلمانی
۳۹	۲. کانت: ایدئالیسم استعلایی
۴۴	حدود شناخت و امکان آزادی
۶۷	الزامات آزادی و خودآینی عقل
۸۰	جایگاه آزادی در جهان طبیعی
۸۸	خلاصه نکات کلیدی
۹۱	۳. چالش های شکاکانه و بسط ایدئالیسم استعلایی
۹۴	چالش شکاکانه یا کوبی در برابر کانت

- دفاع دگرگون‌کننده راینهولد از کانت ۱۰۴
- چالش شکاکانه شولتسه در برابر راینهولد ۱۱۶
- نتیجه‌گیری ۱۲۲
- خلاصه نکات کلیدی ۱۲۴
۴. فیشته: به سوی ایدئالیسم علمی و نظام‌مند ۱۲۵
- پاسخ به شکاکیت شولتسه: «بررسی انیسیدموس» ۱۲۷
- ایدئالیسم نظام‌مند: «در باب مفهوم آموزه علم» ۱۳۰
- آموزه علم ۱۴۰
- بنیادهای حق طبیعی و نظام اخلاقیات ۱۵۷
- نتیجه‌گیری ۱۷۲
- خلاصه نکات کلیدی ۱۷۳
۵. شلینگ: ایدئالیسم و مطلق ۱۷۵
- شلینگ متقدم: از فیشته به اسپینوزا ۱۸۰
- شلینگ میانی: فلسفه این‌همانی ۱۹۰
- نتیجه‌گیری ۲۱۹
- خلاصه نکات کلیدی ۲۲۱
۶. هگل: فلسفه نظام‌مند بلون بنیاد ۲۲۳
- فحوای نظام‌مند نوشته‌های پیشانظام‌مند ۲۲۷
- مقدمه بر فلسفه نظام‌مند: پدیدارشناسی روح ۲۳۴
- فلسفه نظام‌مند ۲۴۷
- نتیجه‌گیری ۲۷۷
- خلاصه نکات کلیدی ۲۸۰
۷. نتیجه‌گیری: عقلانیت، آزادی و مدرنیته؟ ۲۸۳
- رمانتیسیم اولیه: جدال شاعرانه با فلسفه ۲۸۹

۲۹۳ ..... نقد متأخر شلینگ بر هگل

۲۹۶ ..... بدیل‌های پسا‌هگلی

۳۰۱ ..... پرسش‌هایی برای بحث و بازنگری

۳۰۵ ..... برای مطالعه بیشتر

۳۰۹ ..... منابع

۳۱۳ ..... واژه‌نامه انگلیسی به فارسی

۳۱۷ ..... نمایه

پیشگفتار مترجم

بر اساس سنتی مرسوم در تواریخ فلسفه، ایدئالیسم آلمانی را دوره‌ای لحاظ کرده‌اند که مابین انتشار نقد عقل محض کانت (۱۷۸۱) و مرگ هگل (۱۸۳۱) ظهور و بروز داشت. در این دوره بود که ایده‌های انقلابی عصر جدید، از جمله عقلانیت، آزادی و پیشرفت، نضج کاملی یافتند و دلالت‌های ضمنی خود را به طور تمام و کمال آشکار ساختند. این نیم قرن شاهد رخ برآوردن چهار فیلسوف پراهمیت (کانت، فیشته، شلینگ و هگل) بود که تأملات و آثارشان انقلابی در فلسفه پدید آوردند و اندیشه فلسفی پس از خود (منطق، معرفت‌شناسی، متافیزیک، فلسفه طبیعت، اخلاق و سیاست) را به مسیر کاملاً متفاوتی سوق دادند.^۱ البته هستند مورخان فلسفه‌ای که درباره این تفسیر سنتی چون و چرا کرده و مدعی شده‌اند که سنت ایدئالیسم آلمانی با مرگ هگل پایان نیافت و تطوّر این سنت را باید تا پایان قرن نوزدهم ادامه‌دار بدانیم.^۲

۱. البته در کنار ایشان چند چهره به اصطلاح حاشیه‌ای نیز حضور داشتند (از جمله یاکوبی، راینهولد، شولتسه و ...) که گاه‌گام‌های پراهمیت و تعیین‌کننده‌ای در روند ایدئالیسم آلمانی برداشتند.

۲. مثلاً، بنگرید به این اثر: